

POLSKI WRZESIEŃ

/SZCZEGÓLNIC NASZ DZIEŃ 17.09 W 85 ROCZNICĘ NAPAŚCI ZSRR NA POLSKĘ i 17.09.2024R./

POLSKI WRZESIEŃ został od 1004 r. został przedstawiony w wielkim skrócie w artykule pt.: „**POLSKI WRZESIEŃ W HISTORII POLSKI**” na stronie internetowej www.zzwp.wroclaw.pl pod datą 28.09.2021r.

O 4.45 01.09.1939r. pancernik szkolny „SCHLESWIG-HOLSTEIN” rozpoczął ostrzał WESTERPLATTE – bronionej przez ok. 200 żołnierzy pod dowództwem mjr. Henryka Sucharskiego, przez 7 dni – ten czas został przyjęty jako wybuch II wojny światowej. Czyli napad Niemców na Polskę! Wojna wybuchła mimo deklaracji polsko-niemieckiej o niestosowaniu przemocy /inaczej: deklaracja o nieagresji/ z dnia 26.01.1934r. w Berlinie. Stronę polską reprezentował Józef LIPSKI, niemiecką – Konstantin von NEURATH. Deklarację o nieagresji zerwał Hitler 28.04.1939r.

Podobnie 17.09.1939r. ACz wkracza na wschodnie tereny Polski, mimo „paktu o nieagresji między Polską a ZSRR” zawartego 25.07.1932r. w Moskwie na trzy lata /Stanisław PATEK i Nikołaj KRIESTIŃSKIJ/, a następnie przedłużonego w dn. 5.05.1934r. /Juliusz ŁUKASIEWICZ i Maksym Maksymowicz LITWINOW/ na czas do 31.12.1945r.! Acz wkroczyła na tereny Polskie ok. 4.40 napaścią na strażnice w m. Czuryłów /woj. poleskie/ oraz Szapowały i Polikszty /woj. wileńskie/. Ogólnie ZSRR użyło ok. 600000 ż

ołnierzy, 4700 czołgów i 3300 samolotów.

Obustronną napaść na Polskę naszych sąsiadów /RZESZA NIEMIECKA i ZSRR/ we wrześniu, stanowił pakt RIBBENTROP-MOŁOTOW, podpisany 23.08.1939r. i dotyczył umowy o wzajemnej nieagresji.

O napaści sąsiadów na Polskę nie pomogły gwarancje Wielkiej Brytanii i Francji /31.03.1939r./, czy też sojusz polsko-brytyjski z 25.08.1939r. I tak Polska została podzielona pomiędzy oba państwa, czyli nastąpił 4 rozbiór Polski – Polska nie istniała przez okres 6 lat!

W wyniku II w. św. zostało zabitych lub zamordowanych 6.028 mln obywateli polskich w tym ponad 3 mln. Narodowości żydowskiej. Faktycznie ludność Polski zmniejszyła się o ponad 11 mln. /1939 – 35.34 mln ludności, zaś wg spisu w 1946 – 23.89/.

Powierzchnia Polski również zmalała z 389.7 tys. km² w 1939r. do 311.7 w 1946r.

Mając powyższe dane, można śmiało powiedzieć, że wrzesień 1939r. był najbardziej dramatycznym miesiącem w historii Polski! Stąd MY – POLACY w różny sposób staramy się od momentu zakończenia II w. św. oddajemy hołd poległym OBYWATELOM walczącym o wyzwolenie Polski z rąk okupantów, a później o pełną NIEPODLEGŁOŚĆ (nawet do 17/18.09.1993r. kiedy ponoć ostatni żołnierz ACz opuścił Polskę, natomiast jednostka bojowa 28.10.1992, za

wyjątkiem ok. 30 żołnierzy, która później nadzorowała tranzyt wojsk rosyjskich z Niemiec do Rosji.

Borne Sulejowo. Widok po opuszczeniu przez ACz po ponad 48 latach
/Zdj. internet/

17.09.2024r. we Wrocławiu!

Wojewoda Dolnośląski /p. Maciej AWIŻEŃ/, Marszałek Województwa Dolnośląskiego /p. Paweł GANCARZ/, Prezydent Wrocławia /p. Jacek SUTRYK/ i Zarząd Oddziału Związku Sybiraków z Prezesem /p. Ryszard Janosz/ zorganizowali obchody 85 Rocznicy Napaści ZSRR na Polskę /17.09.1939r./ oraz Światowego Dzień Sybiraka /obchodzonego od 2004r., a od 2013r. ten dzień jest świętem państwowym/.

Uroczystości ze względu na powódź panującą w rejonach południowych Dolnego śląska, a także w województwach ościennych /Wrocław przygotowuje się do przyjęcia fali powodziowej/ zostały ograniczone, a główne uroczystości zamiast przy Pomniku Zesłańcom Sybiru odbyły się w kościele p.w. św. Bonifacego /Plac Staszica 4/.

Na /prawdę mówiąc/ naszą sybiracką uroczystość, mimo anomalii pogodowych przyjechało /przyszło/ wielu oficjeli z p. Michałem SYSKO - Zastępcą Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, jak również przedstawicielami ww. urzędów państwowych, władz wojskowych /p. gen. bryg. Marek BRZEZICHA/ i kościelnych, stowarzyszeń, związków, szkół /szczególnie noszących imię Zesłańców Sybiru/, organizacji młodzieżowych i uczniów ze sztandarami. Jednak najliczniejszą grupę stanowili Sybiracy - reprezentujący nie tylko Koła z Wrocławia. Z naszego Koła Fabryczna uczestniczyło ok. 15 osób. Wszystkim Uczestnikom, nie tylko w imieniu Zarządu Koła Fabryczna, ale wszystkich Sybiraków /chyba nie pogniewają się/ serdecznie dziękuję za uczestnictwo.

Szczegóły, przebiegu uroczystości przedstawię za pomocy zdjęć. Uroczystość dzisiaj prowadził p. Marek KOSENDIAK /Centrum Historii Zajezdnia, Stowarzyszenie Pamięci Zesłańców Sybiru/ z p. Ryszardem JANOSZEM. Po wprowadzeniu Sztandarów /jako prowadzący należał do WP/ i zajęcia miejsc przez Poczty Sztandarowe, odśpiewaliśmy Hymn Polski.

Następnie, po powitaniu Uczestników Uroczystości i wystąpieniu przedstawicieli władz państwowych, samorządowych, jak i gości – Prezes Zarządu Oddziału nawiązał do historii WRZEŚNIA 1939 r., jak i powstania – odrodzonego na terenie województwa WROCŁAWSKIEGO /od 1999r. woj. DOLNOŚLĄSKIE/ - ZWIĄZKU SYBIRAKÓW /Koło Fabryczna - powstało 24.04. 1989r./.

Po dekoracji odznaczeniami resortowymi i związkowymi – uczestniczyliśmy we mszy św. pod przewodnictwem, ks. Adama ŁUŻNIAKA – wikariusza generalnego archidiecezji wrocławskiej.

Po mszy św. poszczególne delegacje złożyli wieńce i kwiaty pod POMNIKIEM ZESŁAŃCOM SYBIRU.

POMNIK ZESŁAŃCOM SYBIRU. „Jeżeli krzyż przebija mur betonowy, MY – SYBIRACY wybaczymy swoim wrogom”!

P. Marek Kosendiak wita Uczestników Uroczystości

Pan Ryszard Janosz w trakcie przemówienia

Mszy św. przewodniczył ks. Adam Łuźniak /wikariusz generalny archidiecezji wrocławskiej/, w towarzystwie proboszcza parafii św. Bonifacego ks. Jerzy Żytowiecki, ks. Wojciecha Tokarza /poprzedni proboszcz/ i o. Witolda Barana /kustosz Sanktuarium Golgoty Wschodu/

Za nim rozpoczęła się msza św. nastąpiła dekoracja odznaczeniami resortowymi i związkowymi:

W trakcie wręczania odznaczeń. Pan Michał Sysko po wręczeniu medalu p. Jolancie Lewandowskiej

Medalem 95-lecia powstania Związku Sybiraków został wyróżniony m.in. p. gen. bryg. Marek Brzezicha i p. Marek Kosendiak

**Prezes ZO wręcza p. Wandzie Goc – Złotą Odznakę Honorową.
Obok p. Nijola Stankiewicz-Latosik**

Kończymy uroczystość w kościele

Na zewnątrz ... na Placu Staszica ustawiły się Poczty Sztandarowe

Wieniec w imieniu Sybiraków składają przedstawiciele ZO z p. Prezesem Ryszardem Janoszem

Kolejny wieniec od Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych

Kolejne delegacje składają wiązanki i wieńce ...

Po zakończeniu uroczystości na Placu Staszica przy Pomniku Zesłańcom Sybiru, Organizatorzy zaprosili Sybiraków na posiłek do Biura Sybiraków...

Przy pożywnym gulaszu i pysznych ciasteczkach przy kawie i herbacie toczyły się dalsze rozmowy, tym razem o powodzi, dnia dzisiejszego ...

Pp.: Bogusława, Wanda, Nijola, Barbara i Kazimierz

Bułeczki była „kuszące” ...

Nie wolno porównywać września 2024r. z 1939r. – ale oba są smutne. Poprzednio ginęli ludzie z rąk naszych oprawców /Niemców i Sowietów/, a dzisiaj powódź niszczy i zbiera plony nie tylko na Dolnym Śląsku. Mamy ofiary w ludziach i dużo zniszczonych domów, mieszkań, zatopionych zakładów pracy, czy też nie zebranych z pól plonów /głównie okopowych/, jak również ozimin ... No cóż chyba lepiej stracić majątek, niż życie ... Uważam, że wspólnymi siłami odbudujemy to, co woda zniszczyła ..., nie tylko w naszym województwie...

Prace na kanale przy Odrze /zdj. WP/

Młodzież, mieszkańcy wsi, osiedli, miast, żołnierze, słuchacze AWL, strażacy, żołnierze służby czynnej i WOT, policjanci – dzisiaj ramię przy ramieniu wspólnie walczyli o zmniejszenie skutków powodzi ... i wszystkim należą się słowa podziękowania ... bez względu skąd pochodzą...

„JEDNOŚĆ i WSPÓLNOTA to PRZYSZŁOŚĆ dla POLSKI”

**Opracował:
Antoni Tunkiewicz
Koło Fabryczna Związku Sybiraków
i Koło SAPER**